

[Ministeren for byggeri og boligvæsen.]

det rimeligt, om man i udvalget tager spørgsmålet om en lignende fællesordning for boliganvisning op til overvejelse.

Det ærede medlem har endvidere rejst spørgsmålet om en ændring af reglerne for huslejenævnenes sammensætning, således at de i sager vedrørende almennyttige boligforeninger eller boligselskaber tiltrædes af repræsentanter for disse foreninger og selskaber i stedet for grundejerrepræsentanterne. Også dette spørgsmål er jeg villig til at tage op til overvejelse og nærmere drøftelse i udvalget.

Det ærede medlem omtalte iøvrigt forskellige ændringer, som han kunne ønske indført i enkelte af forslaget's paragraffer. Jeg skal ikke komme nærmere ind derpå, det er spørgsmål, som formentlig bedst egner sig til drøftelse i udvalget.

Det ærede medlem hr. Elgaard tog på klar og utvetydig måde afstand fra lovforslaget. Det ærede medlem udtalte — og her er jeg for en gangs skyld enig med ham —, at kun et stort byggeri kan afhjælpe boliganglen, men samtidig efterlystes nærmere oplysninger om, hvad regeringen havde gjort for at fremme byggeriet mest muligt. Jeg synes, at det ærede medlem som repræsentant for partiet venstre skulle tale lidt forsigtigt om, hvad der bør gøres eller ikke gøres for at fremme byggeriet. Når man ser tilbage på udviklingen af byggeriet siden krigens ophør, er det vist klart for de fleste, at de fortvivlede forhold, der herskede på byggeriets område ved boligministeriets oprettelse, for en væsentlig del skyldtes venstregeringens mangelfulde regulering af byggeriet; uden nærmere undersøgelse af de aktuelle byggeproblemer tillod man sig således i løbet af 1946—47 vel at påbegynde ca. 40 000 boliger, men resultatet blev, at der i samme periode på grund af manglende arbejdskraft og materiale kun blev færdiggjort 23 000. Antallet af boliger under opførelse var ved udgangen af 1947 steget til ca. 28 000. Selv i de bedste byggeår før krigen havde man ikke på noget tidspunkt haft så mange boliger under opførelse. Følgen var desorganisation af byggeriet, uro på arbejdspladserne og inflation i byggerierne. Som kronen på værket kom så byggestoppene, der i lange perioder fuldstændig standsede bevillingsudstedelsen til nybyggeri.

Som modsætning til denne reguleringsform eller mangel på regulering tror jeg, at jeg har lov til uden at være ubeskedent at pege på den administration, som bolig-

ministeriet i det forløbne år har gennemført. Her har man på grundlag af en omhyggelig kortlægning af byggemulighederne indenfor de enkelte områder lagt et byggeprogram og er derved blevet i stand til at sætte tæring efter næring i byggeriet.

Det ærede medlem kritiserede ganske vist senere i sit indlæg, at vi havde lagt vort budget efter materialer og arbejdskraft og ikke efter boligbehovet. Når imidlertid boligbehovet, som jeg senere skal komme tilbage til, er langt større end de aktuelle byggemuligheder, føler jeg mig ikke fristet til at gøre dette forsøg. Hvis det er den fremgangsmåde, den foregående regering anvendte, dengang den lagde sit byggeprogram, er det ikke så mærkeligt, det gik så galt, som det gik.

Resultatet af vor byggerregulering har i alt fald været, at der i fjor er gennemført en investering og færdiggjort et byggeri, der er langt større end de foregående år og kun en ubetydelighed under produktionen før krigen. Jeg kan således nævne, at medens der i 1946 og 1947 blev fuldført et byggeri på 10 600 og 12 800 boliger, vil færdiggørelsestallet for 1948 sikkert vise sig at komme op på ca. 20 000 boliger. Samtidig har vi i årets løb fået igangsat så meget byggeri, at vi også i indværende år sikkert vil kunne regne med at komme op på en boligproduktion af samme størrelse. Vi har, som det ærede medlem selv udtrykker det, i det år, der er gået, mobiliseret hele byggekraften. Den rytme i byggeriet, der var gået tabt i årene efter krigen, er nu ved at blive genoprettet, og bortset fra visse vanskeligheder i hovedstaden tyder alle indkommende rapporter samstemmende på, at byggetiden nu rask nærmer sig det normale.

Jeg har derfor ikke noget imod at blive konfronteret med citater fra „Fremtidens Danmark“. Vi har faktisk bygget både flere boliger og bedre boliger. Jeg skal indrømme, at målet billigere boliger endnu ikke er nået, men det foreliggende forslag om kontrol med lejen i nybyggeriet er et af de midler, hvormed dette mål skulle kunne nås. — Det har iøvrigt glædet mig, at det ærede medlem har ofret tid på at sætte sig ind i „Fremtidens Danmark“. Jeg tror, det ville være af stor betydning for en god udvikling af det økonomiske og sociale liv herhjemme, om venstre i højere grad ville sætte sig ind i og også prøve at efterleve nogle af de tanker, som dette skrift indeholder.

Det ærede medlem var i sine betragtninger over byggevirksomheden inde på den tanke, at materialesituationen nu var så god, at man helt eller delvis kunne lempe de